

גמ' קידושין (מא.) - שמא יקדמנו אחר - ושליחות לקבלה
רב דניאל שטיין

א. שו"ע (אהע"ז סי' ל"ז סע' ה') - מצוה שלא יקדש בתו כשהיא קטנה עד שתגדל ותאמר בפלוני אני רוצה. [חלקת מחוקק (שם) - כלומר אף על גב דבגמרא אמרו אסור לקדש בתו אפשר באומר לה צאי וקבלי קידושין ליכ' איסור' ומ"מ מצוה להמתין עד שתגדיל].

ב. מרדכי כתובות (סי' קע"ט) - פירש ר' אליהו טעם משום שאנו עתה מעוטי עם וחיישינן פן יקדמנו אחר לכן אנו נוהגין לקדש כשהיא קטנה.

ג. גמ' מוע"ק (יח:) - אמר שמואל מותר לארס אשה בחולו של מועד שמא יקדמנו אחר וכו', ומי אמר שמואל שמא יקדמנו אחר, והאמר רב יהודה אמר שמואל בכל יום ויום בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני, שדה פלוני לפלוני, אלא שמא יקדמנו אחר ברחמים.

ד. משנה גיטין (צ.) - בית שמאי אומרים לא יגרש אדם את אשתו אלא אם כן מצא בה דבר ערוה, שנאמר כי מצא בה ערות דבר, ובית הלל אומרים אפילו הקדיחה תבשילו, שנאמר כי מצא בה ערות דבר, ר' עקיבא אומר אפי' מצא אחרת נאה הימנה, שנאמר והיה אם לא תמצא חן בעיניו.

ה. גמ' סוטה (ב.) - אין מזווגין לו לאדם אשה אלא לפי מעשיו וכו', איני והא אמר רב יהודה אמר רב ארבעים יום קודם יצירת הולד, בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני בית פלוני לפלוני שדה פלוני לפלוני, לא קשיא הא בזוג ראשון, הא בזוג שני. [ח' המאירי (שם) - בזוג שני ר"ל שהוא בזמן ראוי לענש וגמול אבל בזמן שאינו ראוי לכך והוא הנקרא זוג ראשון מצד סתמו הוא בזמן הקטנות וכו' ועל זה אמרו ארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני ושדה פלוני לפלוני וכו' ואין לשון זוג שני או ראשון בא בדקדוק אלא לפי הזמן שהוא ראוי להגמל או להענש]. [תוס' (שם) - תימה בפ' ואלו מגלחין (מו"ק דף יח:)] דאמר שמואל מותר לארס בחולו של מועד שמא יקדמנו אחר קפריך ליה מהכא ארבעים יום קודם יצירת הולד אמאי לא מוקי התם מלתיה דשמואל בזוג שני].

ו. תוס' הרא"ש קידושין (שם) - וא"ת אמאי צריך תרי קראי חד לשליחות הבעל וחד לשליחות האשה, וי"ל דהו"א דבבעל הוא דשייך שליחות שאינו מגרש אלא מדעתו אבל אשה שמתגרשת בע"כ לא אלים מעשה דידה כולי האי שתוכל למנות שליח במקומה.

ז. גמ' כתובות (עד.) - מכדי כל תנאי מהיכא גמרינן, מתנאי בני גד ובני ראובן, תנאה דאפשר לקיומיה ע"י שליח כי התם הוי תנאיה תנאה, דלא אפשר לקיומיה ע"י שליח כי התם לא הוי תנאה. [תוס' (שם) - א"ת ומה סברא יש כאן דלא גמרינן מהתם אלא לענין מה שהוא סברא דהא לא ילפינן מהתם דלא מהני תנאי אלא בנתינת קרקע וי"ל דהיינו טעמא דהואיל והמעשה כל כך בידו שיכול לקיימו ע"י שליח סברא הוא שיהא כמו כן בידו לשוויי ביה תנאה].

ח. רמב"ם (פ"ו גירושין ה"א-ד') - השליח שעושה האשה לקבל לה גיטה מיד בעלה הוא הנקרא שליח קבלה, ומשיגיע הגט לידו תתגרש כאילו הגיע לידה, וצריכה לעשותו בשני עדים, וצריכה שני עדים שיעידו שהגיע הגט ליד שלוחה ואפילו הם הראשונים או אחד מן הראשונים ואחר הרי זו עדות גמורה וכו' הבעל אינו יכול לעשות שליח לקבל גט לאשתו אבל יכול לעשות שליח להוליך הגט לאשתו וזה הוא הנקרא שליח הולכה. ואין שליח הולכה והבאה צריך עדים.

ט. רמב"ם (פ"ג אישות הט"ו) - כל העושה שליח לקבל הקידושין צריך לעשותו בפני שני עדים, אבל האיש שעשה שליח לקדש לו אשה אינו צריך לעשותו בעדים שאין מקום לעדים בשליחות האיש אלא להודיע אמתת הדבר, לפיכך אם הודו השליח והמשלח אינן צריכין עדים כמו שליח הגט וכמו שליח שהרשהו להפריש לו תרומה וכיוצא בהן, בכל שלוחו של אדם כמותו ואינו צריך עדים.

י. גמ' גיטין (כג.) - הכל כשרין להביא את הגט, חוץ מחרש, שוטה, וקטן, וסומא, ועובד כוכבים וכו'. בעו מיניה מרבי אמי עבד, מהו שיעשה שליח לקבל גט אשה מיד בעלה, אמר להו מדקא פסיל ליה לעובד כוכבים, מכלל דעבד כשר, אמר רב אסי אמר רבי יוחנן אין העבד נעשה שליח לקבל גט לאשה מיד בעלה, לפי שאינו בתורת גיטין וקדושין. [ח' הרמב"ן (שם) - פירש רב יהוסף הלוי בן מיגש ז"ל בשם רבו ז"ל וכו' מדקא פסיל ליה לנכרי מכלל דעבד כשר, והיינו להולכה דלהביא תנן, וי"ל דה"ק מדקא פסיל לנכרי ולא פסיל עבד כלל, ש"מ אפילו לקבלה כשר וכו', ואתא ר' יוחנן וחדית אף על פי שהוא נעשה שליח, לקבלה דגיטין מיהת הוי פסול לפי שאינו בתורת גיטין וכו', וכן דעת הרב אבן מיגש ז"ל שלא פסלוהו אלא לקבלה אבל להבאה אפי' עבד כשר כסתם מתני', אלא שלא פירש, ושאל לעצמו מאי שנא, שליח הולכה שליח בעל, שליח קבלה שליח אשה, מה בין זה לזה, ואנו יש לנו להשיב שליח הולכה אינו אלא כשליח דעלמא ובשליחות דעלמא איתנהו, אבל שליח קבלה מכיון שהגיע גט לידו מגורשת והוא אין לו יד לגירושין הואיל ואינו בתורת גיטין, וכן נראין הדברים שהעבד נעשה שליח להוליך גט מיד רבו שלו ליד עבדו, ולקבל דוקא לא].